

فایل ارائه مجازی درس مدیریت مالی

استاد مربوطه: اسما مدايم زاده

ترم بهمن 98

فصل سوم

پیش بینی مالی، برنامه ریزی و بودجه بندی

❖ پیش بینی مالی:

- مبنایست جهت فعالیت های بودجه بندی و برآورد نیازهای مالی آینده شرکت
- با پیش بینی فروش و هزینه های مرتبط با آن شروع می شود.
- از روش های گوناگونی همچون تجزیه و تحلیل رگرسیون، سری های زمانی ، درصد فروش و جهت پیش بینی مالی استفاده می شود.

پیش بینی مالی به روش درصد فروش

- استفاده از فروش مورد نظر سال بعد برای برآورد هزینه ها، دارایی ها و بدهی ها.
- شناسایی رابطه بین انواع هزینه ها، دارایی ها و بدهی ها با فروش
- تهیه ترازنامه پیش بینی شده و پیش بینی نیاز مالی دوره آتی با استفاده از روابط به دست آمده و میزان فروش جدید

❖ مراحل محاسبه نیاز مالی با استفاده از روش درصد فروش

۱- اقلامی از ترازنامه که مستقیماً با فروش تغییر میکنند مشخص و نسبت آن ها به صورت درصدی از فروش محاسبه می شود.

۲- محاسبه مبالغ دوره آینده از طریق ضرب درصدهای تعیین شده در بند قبل در فروش پیش بینی شده.

۳- لحاظ کردن مبلغ مندرج در ترازنامه دوره فعلی در ترازنامه دوره بعد برای اقلامی که مستقیماً با فروش در ارتباط نیستند (صرف سهام، سهام عادی، بدهی بلند مدت و ...)

۴- محاسبه سودانباشته پیش بینی شده :

سود سهام نقدی - سود خالص موردانتظار + سود انباشته فعلی = سودانباشته مورد انتظار

۵- از جمع دارایی ها، مجموع دارایی های مورد انتظار و از جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سهام جمع منابع مالی به دست می آید. از آنجا که جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سهام باید با جمع دارایی ها مساوی باشد، پس هرگونه اختلاف نشان دهنده منابع مالی مورد انتظار یا مازاد منابع خواهد بود.

مثال ۱ - ۳ فروش سال X۱ شرکت الف ، ۲۰ میلیارد ریال، حاشیه سود آن ۵٪ و درصد تقسیم سود نقدی ۴۰٪ است. کل داراییها و بدهیهای جاری مرتبط به فروش بوده، فروش سال X۲، ۲۴ میلیارد ریال پیش بینی می شود. اطلاعات ترازنامه شرکت به شرح زیر است :

ترازنامه شرکت الف

پایان اسفند ۱۳X۱ (ارقام به میلیارد ریال)

داراییها:		بدهیها و حقوق صاحبان سهام:	
داراییهای جاری	۲	بدهیهای جاری	۲
داراییهای ثابت	۴	بدهیهای بلندمدت	۲/۵
		جمع بدهیها	۴/۵
		سرمایه - سهام عادی	۰/۱
		صرف سهام	۰/۲
		سود انباشته	۱/۲
		جمع حقوق صاحبان سهام	۱/۵
جمع داراییها	<u>۶</u>	جمع	<u>۶</u>

ترازنامه پیش‌بینی شده شرکت الف در پایان اسفند

پیش‌بینی سال X۲ (فروش ۲۴ میلیارد) $(۲) \times ۲۴$	% به فروش (فروش X۱ - ۲۰) (۲)	فعلی ۱۳۸۱ (۱)	(ارقام به میلیارد ریال)
			داراییها:
۲/۴	%۱۰	۲	داراییهای جاری
۲/۸	%۲۰	۴	داراییهای ثابت
<u>۷/۲</u>		<u>۶</u>	جمع داراییها
			بدهیها و حقوق صاحبان سهام:
۲/۴	%۱۰	۲	بدهیهای جاری
۲/۵	م.ن	۲/۵	بدهیهای بلندمدت
۴/۹		۴/۵	جمع بدهیها
۰/۱	م.ن	۰/۱	سرمایه - سهام عادی
۰/۲	م.ن	۰/۲	صرف سهام
۱/۹۲		۱/۲	سود انباشته
۲/۲۲		۱/۵	جمع حقوق صاحبان سهام
۷/۱۲		<u>۶</u>	جمع
۰/۰۸			جمع منابع مالی مورد نیاز
<u>۷/۲</u>			

سود انباشته پیش‌بینی شده به صورت زیر محاسبه شده است:

$$\begin{aligned}
 \text{سود سهام نقدی} - \text{سود خالص X۲} + \text{سود انباشته X۱} &= \text{سود انباشته سال X۲} \\
 &= ۱/۲ + (۰.۵ \times ۲۴) - (۰.۵ \times ۲۴) \times ۰.۴۰ \\
 &= ۱/۲ + ۱/۲ - ۰/۴۸ = ۱/۹۲
 \end{aligned}$$

منابع مالی مورد نیاز نیز به شکل زیر محاسبه شده است:

$$\begin{aligned}
 (\text{حقوق صاحبان سهام} + \text{بدهیها}) - \text{مجموع داراییها} &= \text{منابع مالی خارجی مورد نیاز} \\
 &= ۷/۲ - (۲/۴ + ۲/۵ + ۲/۲۲) = ۰/۰۸ \text{ میلیارد ریال}
 \end{aligned}$$

افزایش در سود انباشته - افزایش خودکار بدهیها - افزایش در داراییها = منابع مالی خارجی مورد نیاز

$$EFN = \frac{A}{S} \Delta S - \frac{L}{S} \Delta S - MS_p (1 - d)$$

در این فرمول:

$$EFN = \text{مبلغ منابع مالی خارجی مورد نیاز}$$

$$\frac{A}{S} = \text{درصد داراییهایی که متناسب با فروش تغییر می کنند به فروش}$$

$$\frac{L}{S} = \text{درصد بدهیهایی که با تغییر فروش به طور خودکار تغییر می کنند به فروش}$$

$$\Delta S = \text{مبلغ تغییر فروش}$$

$$M = \text{درصد سود خالص به فروش}$$

$$S_p = \text{مبلغ فروش مورد انتظار}$$

$$d = \text{درصد پرداخت سود سهام}$$

مثال ۲ - ۳ با استفاده از اطلاعات مثال ۱ - ۳:

$$\frac{A}{S} = \frac{6}{20} = 30\% \quad \frac{L}{S} = \frac{2}{20} = 10\% \quad \Delta S = 24 - 20 = 4$$

$$M = 5\% \quad S_2 = 24 \quad d = 40\%$$

با قرار دادن ارقام فوق در فرمول خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} \text{منابع مالی مورد نیاز خارجی} &= \frac{A}{S} \Delta S - \frac{L}{S} \Delta S - MS_2 (1 - d) \\ &= 30\% \times 4 - 10\% \times 4 - 5\% \times 24 \times (1 - 40\%) \\ &= 1/2 - 0/4 - 0/72 = 0/08 \text{ میلیارد ریال} \end{aligned}$$

❖ بودجه یا برنامه مالی

- برنامه مالی سالانه شرکت می باشد.
- نشان دهنده مجموعه ای از انتظارات مدیریت در خصوص فروش، هزینه ها، حجم تولید، و انواع عملیات مالی شرکت در دوره آینده است.
- بودجه در ابتدای دوره یک برنامه است و در پایان همان دوره به عنوان یک ابزار کنترلی به مدیریت کمک می کند تا از طریق مقایسه عملکرد شرکت با برنامه، عملکرد آتی را بهبود بخشد.

چارچوب بودجه

بودجه عملیاتی

- بودجه فروش
- (محاسبه دریافت های نقدی مورد انتظار)
- بودجه تولید
- بودجه موجودی کالای پایان دوره
- بودجه مواد اولیه مستقیم
- (محاسبه پرداخت های های نقدی مورد انتظار)
- بودجه دستمزد مستقیم
- بودجه سربار کارخانه
- بودجه هزینه های توزیع و فروش
- صورت سود و زیان پیش بینی شده

بودجه جامع

بودجه مالی

- بودجه نقدی
- ترازنامه پیش بینی شده

مراحل تهیه بودجه

۱- پیش بینی فروش

۲- تعیین ظرفیت تولید

۳- برآورد هزینه های تولید و هزینه های عملیاتی

۴- تعیین جریان های نقدی و سایر اثرات مالی

۵- تهیه صورت های مالی پیش بینی شده

❖ بودجه فروش (محاسبه دریافت های نقدی مورد انتظار)

مثال ۳-۳ فرض کنید شرکت مهر در نظر دارد در چهار فصل سال آینده، به ترتیب ۸۰۰، ۷۰۰، ۹۰۰ و ۸۰۰ واحد از محصول تولیدی خود را به قیمت هر واحد ۸۰ ریال به فروش برساند. همچنین فرض کنید ۷۰٪ وجوه حاصل از فروش در همان فصل و ۲۸٪ در فصل بعد وصول شود و ۲٪ بقیه غیر قابل وصول باشد. حسابهای دریافتنی اول دوره نیز ۹,۵۰۰ ریال است. با استفاده از بودجه فروش، صورت دریافتهای نقدی به شرح زیر تهیه می شود:

شرکت مهر

بودجه فروش

برای سال مالی منتهی به ۲۹/۱۲/۸۲

فصل

جمع	۴	۳	۲	۱	
۳,۲۰۰	۸۰۰	۹۰۰	۷۰۰	۸۰۰	تعداد فروش مورد انتظار
۸۰	۸۰	۸۰	۸۰	۸۰	قیمت فروش هر واحد - ریال
۲۵۶,۰۰۰	۶۴,۰۰۰	۷۲,۰۰۰	۵۶,۰۰۰	۶۴,۰۰۰	جمع فروش - ریال

صورت دریافت‌های نقدی مورد انتظار

فصل

جمع - ریال	۴	۳	۲	۱	
۹,۵۰۰				۹,۵۰۰	حسابهای دریافتی اول دوره
۶۲,۷۲۰			۱۷,۹۲۰ ^(۲)	۴۴,۸۰۰ ^(۱)	فروش بهار ۶۴,۰۰۰
۵۴,۸۸۰		۱۵,۶۸۰	۳۹,۲۰۰		فروش تابستان ۵۶,۰۰۰
۷۰,۵۶۰	۲۰,۱۶۰	۵۰,۴۰۰			فروش پاییز ۷۲,۰۰۰
۴۴,۸۰۰	۴۴,۸۰۰				فروش زمستان ۶۴,۰۰۰
۲۴۲,۴۶۰	۶۴,۹۶۰	۶۶,۰۸۰	۵۷,۱۲۰	۵۴,۳۰۰	